

DOKUMENTACE ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ
FACULTY OF FINE ARTS

ATELIÉR INTERMÉDIA
INTERMEDIA STUDIO

TOO COOL TO PRETEND TO CARE
TOO COOL TO PRETEND TO CARE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Tereza Vinklárková

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

MgA. Pavel Sterec, Ph.D.

BRNO 2019

OBSAH:

TEXTOVÁ ČÁST	s. 5 - 8
OBRAZOVÁ ČÁST	s. 9 - 13

TEXTOVÁ ČÁST

V bakalářské práci *Too cool to pretend to care* se pod odcizeným pseudonymem (nyní již mým alteregem) Gloriya Komarova, poprvé použitým v roce 2017 díky hacknutému instagramovému účtu, profiluji do pozice běžného mileniála, který postupně začíná vnímat environmentální hrozby. Pro své vlastní poznatky a předávání informací, ale také komunikaci se svým nejbližším okolím, využívá sociální platformy a nejčastěji pak videa vlogového žánru. V krátkých instruktážních skečích, oscilujících na hraně ironie a autentické výpovědi, demonstruji mnou proponované řešení klimatické krize pomocí geoinženýrských strategií. Geoinženýrství je cílená lidská intervence do přírodních procesů především za účelem trvalého či alespoň dočasného ochlazení planety. Pro jeho kritiky je problematický z toho důvodu, že pomáhá vytvářet falešné přesvědčení odmítající nutnost proměny životního stylu nebo společenského uspořádání.

Za volbu tématu vděčím mé aktivistické činnosti v boji za klimatickou spravedlnost, a především frekventovanosti diskuzí točících se okolo globální změny klimatu. Díky tomu jsem pocítila potřebu začít o něm mluvit v novém rámci/narativu. Umění a humanitní vědy umožňují hlubší internalizaci problematiky globálního oteplování. Například Timothy Morton se ve své knize *Hyperobjects* zmiňuje také o nezastupitelnosti uměleckého a filosofického přístupu, jehož prostřednictvím lidé mohou klimatickou změnu pochopit a interpretovat. Mojí motivací bylo jednoduchým, současným a inovativním způsobem nahlédnout do zákulisí aktuálního tématu a pokusit se jej touto formou reflektovat. Zdrojem inspirace pro mne v tomto ohledu byli youtubeři a obecně influenceři, kteří vládnou sociálním sítím. Vnímám je jako podstatnou součást dnešních způsobů vyjádření, a zároveň cítím, že tento žánr krátkých vlogů oslovuje čím dál větší množství lidí různých cílových skupin, jakkoliv mnohdy s dosti manipulativním podtextem. Přistoupit k němu z opačného konce osobně vnímám jako trefnou, a zároveň přitažlivou cestu, jak oslovit odpůrce i příznivce a umožnit tak vznik dialogu. Za další inspirativní zdroje také považuji politické parodie *Sachy Barona Cohena*, mezi jinými např. *Who Is America* nebo *Ali G Show*.

Cílem projektu je zachycení konzumního přístupu společnosti, kultury mileniálů, fake news, a zároveň planetární a celospolečenské změny. Předkládá stylizovanou post-ironickou výpověď poněkud narcistních mileniálů, jejichž hlavní platformou pro vyjádření se staly sociální sítě, a nutí nás k reflexi mnohosti informací, kterými jsme denně obkloповáni, a nutnosti jejich selekce. Zviditelňuje také fenomén popírání existence klimatické změny skrze předkládané absurdní argumenty.

Důležitým krokem celého procesu byla tvorba rešerší a poznámek, tedy dlouhodobý průzkum internetu a diskusních fór, dohledávání těch nejabsurdnějších scénářů v rámci geoinženýrství nebo zkoumání těžko přijatelných klimaskeptických argumentů. Od jednoho z nich se pak i odvíjí název této práce, konkrétně od *Antarctica is too cool to lose ice*; svoji bakalářskou práci jsem tedy pojmenovala *Too cool to pretend to care*, čímž se snažím poukázat na již zmiňovanou sociální egocentričnost, a to nejen v případě mileniálů.

Následně jsem vytvořila uzlové body scénáře, z nichž jsem vybrala několik momentů, které jsem následně začala zpracovávat. Hlavní složkou jsou krátké sestřihy videí demonstrujících jednotlivé geoinženýrské postupy. Setkáváme se tu např. s metodou CCS (Carbon Capture and Storage), tedy se zkapalňováním oxidu uhličitého a jeho následným uskladňováním do podzemních rezervoárů. Pro tento účel jsem navštívila Ústav plazmy v Praze, kde jsem natáčela v jedné z tamějších laserových laboratoří. Gloriya nám tak umožňuje náhled do místa, kde dochází k trvalé změně plynného skupenství oxidu uhličitého na kapalné a laickým způsobem nám tuto metodu přibližuje.

Dalším příkladem je vlog z akce aplikování aerosolových injekcí, neboli chemtrails. Jedná se o směs oxidů stříbra, kadmia, rtuti, které ve vyšších vrstvách atmosféry vytvářejí film, chovající se podobně jako sopečný popel, protože odráží sluneční tepelné záření, čímž způsobují ochlazování klimatu na zemském povrchu. Tento proces známe už z planetární historie a geoinženýrství se jej momentálně snaží industriálně napodobit. Tento princip jsem nahrávala během letu větronem po předchozí domluvě na letišti.

Vytvořená vizuální stránka *Too cool to pretend to care* je narážkou na ropnou společnost Royal Dutch Shell a také na kampaně korporace Koch Industries z devadesátých let. Ta si byla vědoma klimatických následků těžby fosilních paliv, nicméně ve svých aktivitách pokračovala bez přerušení a nadto začala podplácet některé z vědců, kteří pak začali katastrofické scénáře popírat, jak se můžeme dočíst i na webových stránkách mezinárodní organizace Greenpeace.

V piktogramech a značkách se setkáváme s mušlí, která se stává hlavním znakem merche influencerky Gloriye. Na rozdíl od mušle reálné se ale liší barevností a očima, jež jednoduchým logům Země a mušle přidávají na významu a vytváří tak lehce komiksový a nadnesený meme charakter. Video si hraje se stylem mladší generace youtuberů a využívají v nich i nejčastějších zvukových a vizuálních efektů.

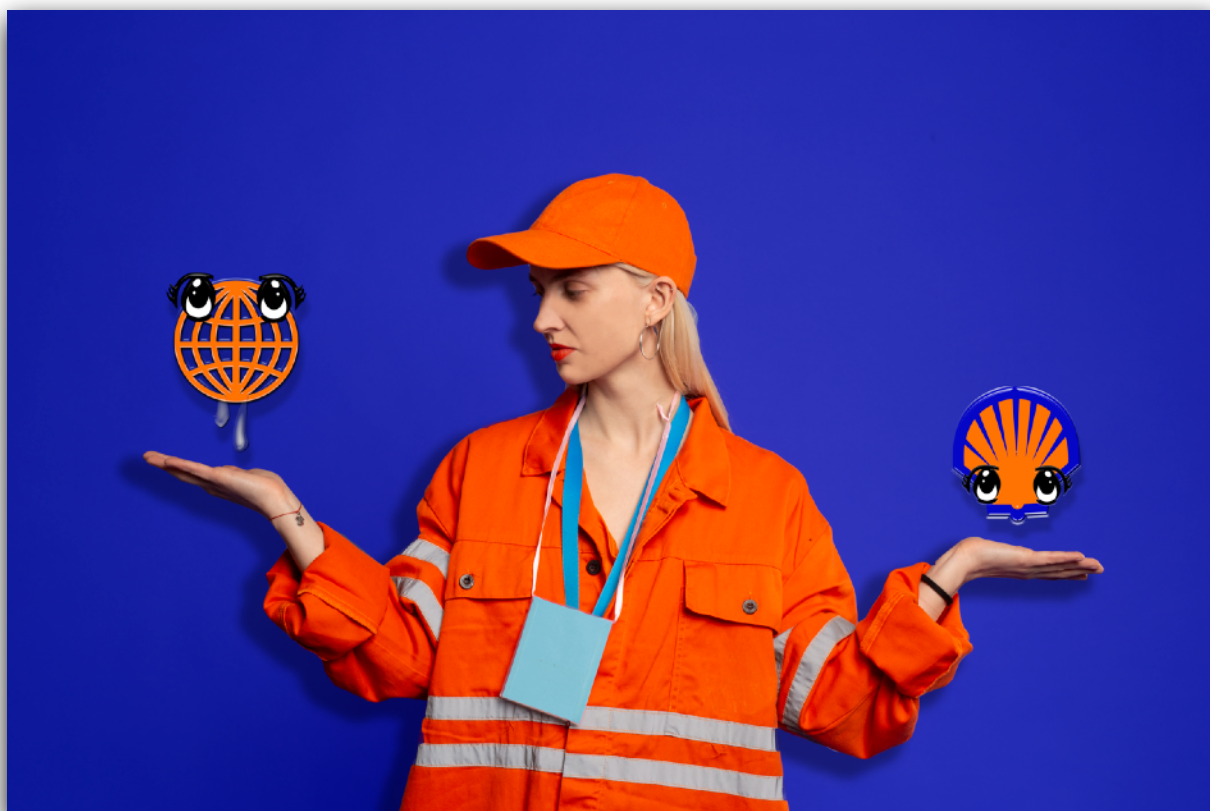
Mým cílem je, aby finální instalace evokovala prostředí běžných odběratelů youtuberských profilů, tedy pohodlí domova, ze kterého s úplně čistým svědomím pozorujeme účet na sociálních sítích Gloriye Komarove. Ta na rozdíl od diváků z této komfortní zóny vystoupila a vydala se vstříc možným řešením, která se s námi následně rozhodla sdílet. Její diváci podvědomě vstřebávají veškeré informace a nemají zpravidla potřebu se po zdrojích těchto informací pít.

Co se týče kontextualizace této práce v rámci mé dosavadní tvorby, vidím kontinuitu v častém užití fiktivních identit a jejich následných využívání pro zkoumání nejružnějších fenoménů ze specifických perspektiv. V tomto ohledu pro mne byla inspirací umělkyně Amalia Ulman, která již v roce 2014 dokonale oklamala své odběratele na Instagramu předstíráním, že je někým, kým není, čímž zdůraznila možnosti, které nám dnešní sociální sítě otevírají. Myslím si, že forma explicitní sebe prezentace je již mým charakteristickým tvůrčím postupem, skrz nějž jsem schopna komunikovat s okolím, přičemž sociální přesah je pro mě jedním z nejdůležitějších aspektů práce. To ovšem neznamená, že se nesoustředím i na jiné aspekty, jako je např. mezioborová spolupráce nebo kritika současných (proměňujících se) témat a diskurzů, které se pak v projektech snažím reflektovat. Osvojila jsem si formát komplexní instalace, kde již v posledních letech využívám

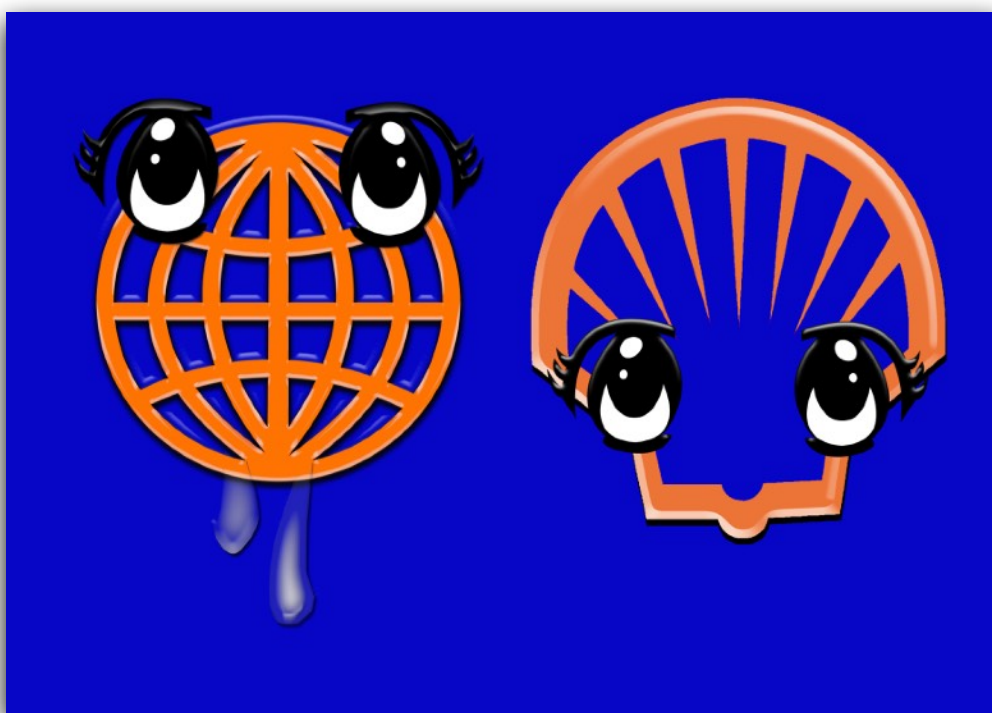
prvků gesamtkunstwerku ve formě vytváření “safe space” prostoru, kde se cítíme volní v možnostech naší exprese, vyjádření osobních postojů a formování své identity. V mém případě využívám bezpečí aktivity na sociálních sítích nebo elementů dívčího pokojíku a jejich následné použití v galerijní instalaci.

Ráda bych i po obhajobě ve své identitě influencera pokračovala a přiměla širší publikum k aktivnějšímu přístupu ve vyhledávání informací a dat, které nám jsou předkládány.

OBRAZOVÁ ČÁST

Znělka, fotografická koláž, 2019

Too cool to pretend to care, merch, 2019

CSS - Carbon Capture Storage, video, 0:17 min., 2019

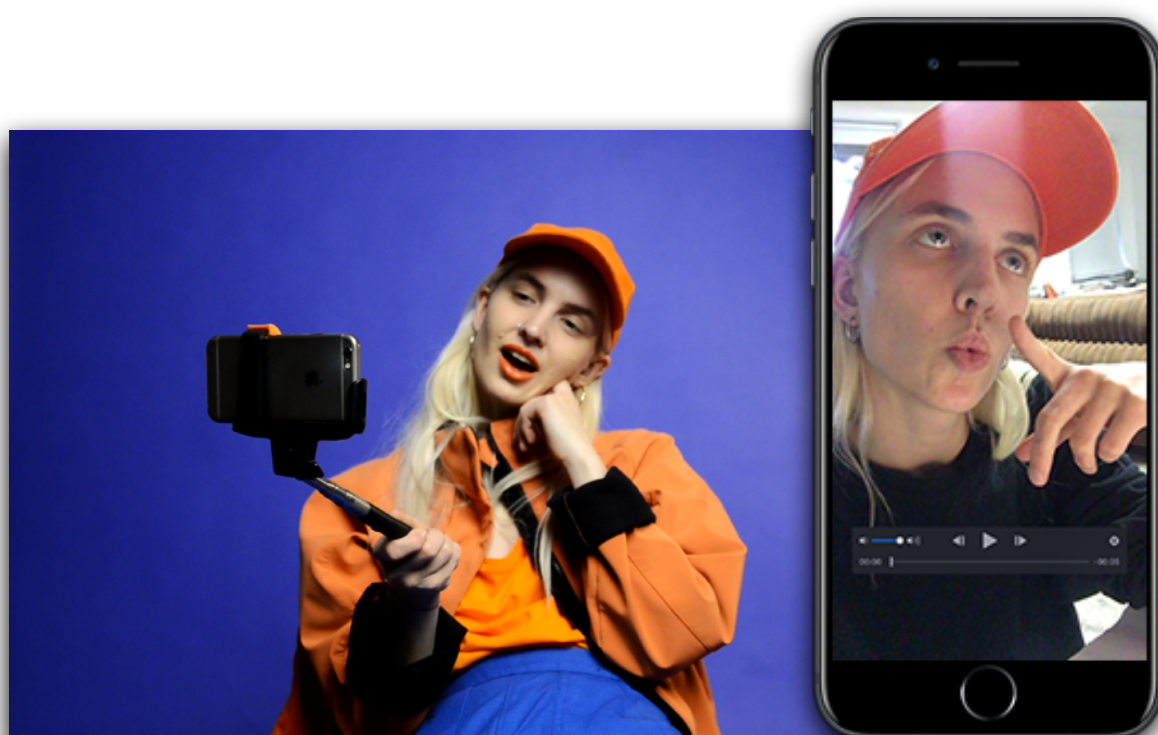

CSS - Carbon Capture Storage 2, video, 0:54 min., 2019

Úvod, video, 0:45 min., 2019

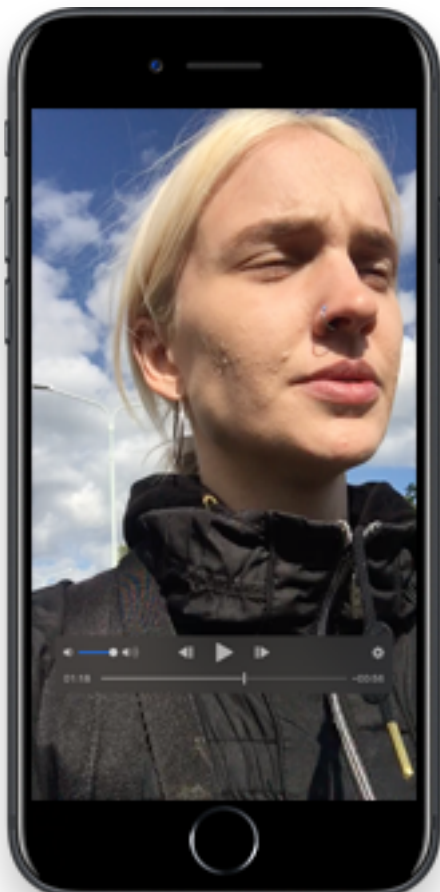

Úvod, fotografie, 2019

CSS - Carbon Capture and Storage, video, 1:26 min., 2019

Antarctica is too cold to lose ice

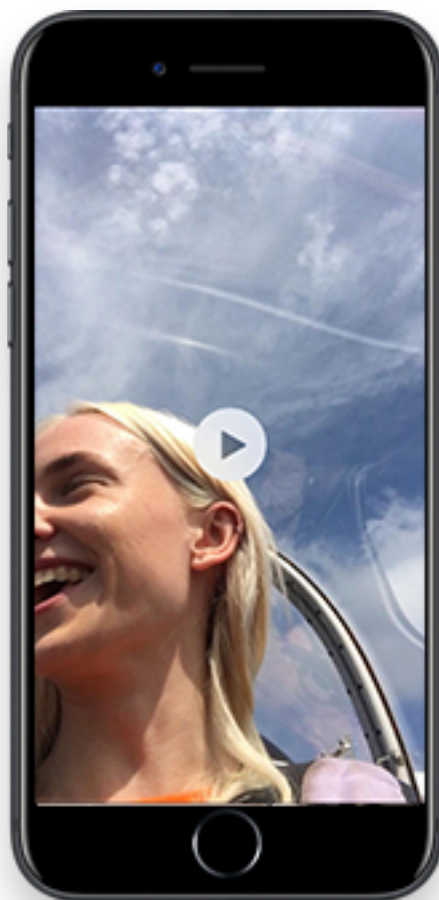
Vlog 1, video, 2:14 min., 2019

Vlog 2, video, 0:30 min., 2019

Aerosol Injection, video, 1:12 min., 2019

Vlog 3, video, 2:30 min., 2019